

Díszünnepség az Állami Operaházban Lenin születésének 86. évfordulója alkalmából

(Folytatás az 1. oldalról)
dolgozókat fejezte ki. A XX. kongresszus óta újra eleven közlésbe került hozzánk Lenin, jobban megértjük őt, mint valaha. Megismertük őt igazán, mintha csak közöbünk volna. Miért? Mert újra ellenállhatatlan erővel hat ránk a lenini eszme.

Lenin mély megértéséhez, megismeréséhez, a lenini alkotó marxista módszer elsajátításához szüntelenül merítenünk kell Lenin műveiből, tanulmányoznunk kell Lenin kitérőit és szorgalmasan, de ez ma nem elég. Nagyon fontos, hogy megértjük az SZKP XX. kongresszusának anyagát is, mert csak így értjük meg és így oldhatjuk meg a marxizmus-leninizmus mai problémáit. Bizvást monthatjuk: ha jól megértjük a XX. pártkongresszus határozatait, jobban elsajátítjuk a

lenini gondolkodásmódot. Ezért ma a forradalom vezetőinek, a kommunista és munkáspártoknak nincs fontosabb feladatuk, mint kitérőben, alkotó módon tanulmányozni a pártkongresszus határozatait, alkotó módon, az alkotó marxista-gondolat jegyében alkalmazni, sőt tovább fejleszteni, s új elemekkel gazdagítani az egyes országok sajátos feltételei között.

Ács Lajos hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja győzelmes úttanulmányozni a pártkongresszus sikereit, hogy megértsék a marxizmus-leninizmusot, a párt a Szovjetunió Kommunista Pártja mindenkor helyes politikát folytatott. Ezért a Szovjetunió népe elváratlanul iszesszert a Szovjetunió Kommunista Pártjával, a nép elöljáró osztagával.

Pártunk a szocializmust építő magyar nép vezető ereje

A XX. pártkongresszus — mondotta a továbbiakban szót. — lenini elvvel, a marxizmus politikai és erkölcsi bátorsággal, a lenini elvvel és elhatározással a Szovjetunió elburjánzott személyi kultuszát és helyreállította a pártélet lenini szabályait. Szóval nagy szolgálatait tett a pártnak, a népek és a forradalomnak, amikor a lenini eszméhez hű forradalmárokkal együtt megvédte a leninizmust a trockizmus és a bucharinizmus támadásaitól.

Szóval érdemének tekintettük, hogy a marxizmus ellenesével alkotó eszmei alapon vívta meg a harcot. Amikor Szóval a Szovjetunióban a szocialista építésben elért sikereket nyomán népszerűsége és tekintélye tett szert, mindinkább eltávolodott a lenini munkamódszerektől, — végül is a párt és a nép főle helyezkedett, s eltérte, sőt megkövetelt személyének mértékétlen dicsőítését. Mindez az ismeretlen súlyos hibákra vezetett.

Pártunk, a Magyar Dolgozók Pártja örösi tekintélyre és befolyásra tett szert a munkáscsapatokban s a népből a legutóbbi évtizedekben: összeforrott a munkáscsapatokkal és a néppel, mert tövével, tövével képviselte a munkáscsapatot, a parasztságot, az értelmiséget, a nép erejét. Pártunk ma harcának eredményeként büszkén vallhatjuk, hogy a szocializmust építő magyar nép vezető ereje.

Pártunk sikeres útjában, harcában örömetét visszaesések, kudarcok is voltak, bizonyára azért, mert a párt bizonyos történelmi helyzetekben helytelenül alkalmazta, vagy éppen megsértette a marxizmus-leninizmus egyes elveit, a lenini eszméket. Így történt ez az 1953-ét követően megélező években is.

Pártunk Központi Vezetősége 1953. júniusában bator bírálattal feltárta a hibákat, s megfoglalta a hibák megszüntetésének útját. A párt III. kongresszusának határozatai ez utó perspektívát és tapasztalatot rögzítettek le.

Mit jelentett ez? Azt jelentette, hogy pártunkban fokozottan utat törtek a lenini eszmék, hogy pártunk mindinkább merített újra Leninből.

Pártunk és egész népiünk örömmel fogadta a XX. pártkongresszus határozatait, s szívvel-leléllel igyekezett, hogy hazánkban is megvalósuljanak a XX. pártkongresszus útmutatásai. Ezen az úton megtettük az első lépéseket.

A párt erőlyesen harcol a személyi kultusz maradványainak megszüntetésért, mert a személyi kultusz eszméje és gyakorlata pártunkban, hazánkban is nagy károkat okozott. A személyi kultusz eszméje és gyakorlata arra nevelte a párttagokat és a dolgozókat, hogy egy személyi csatlakozásában és döntéseiben vakon bizzanak. Ez felekezett, csökkentette a párttagok és a dolgozó tömegek kezdeményezését, alkotó erejét; csökkentette a dolgozó osztagok, elsősorban a munkáscsapatok önmagába vetett hitét. Pártunk a munkáscsapatok tudatára ébredjen, hasonlíthatatlanul jobban, mint eddig — vezető szerepének, hivatalának, küldetésének, hiszen minden eddigi sikerünk forrása a munkáscsapatok kemény, hősies, áldozatkész harca, önfeláldozása.

A párt a jövőben még jobban erősíti a munkások és a dolgozó parasztek szövetségét. A nép formálja a történelmet. Milliók építik tevékenyen a szocializmust, tanított

ta Lenin; másképp nem is épülhet fel a szocializmus. Pártunk a szocializmus építése közben, az építés helyes irányának meghatározása közben egyre gondosabban mérlegeli a dolgozó milliók tapasztalatait.

Pártunk biztosítja, hogy a dolgozó milliók véleménye, észrevétele, javaslata, bírálata fokozottabban érvényesüljön, mint eddig.

Ebben a vonatkozásban a legfontosabb a pártdemokrácia lenini elvének helyreállítása és fokozottabb megvalósítása. A pártdemokrácia érvényesítése biztosítja, hogy a dolgozó tapasztalata eljusson a párt minden vezető szervéhez. Ezért kell biztosítani, hogy pártunk minden tagja szabadon elmondhassa pártszervi kritikáját, véleményét, bírálhassa a csatlakozó megévező hibákat. Pártunk tagjai ne féljenek az igazság feltárástól.

De vessük fel világosan a kritika tartalmának kérdését ugyancsak Lenin szellemében. Nem lehet megtörténi pártunkban a marxizmus alapját, a szocialista építést, vagy a párt

egysége ellen irányuló támadást. Ezért szilárd eszmei harcban küzdünk kell az ilyen jelenségek ellen, s szükség szerint keményen szembe kell szállnunk vele. Bizunk, hogy a párttagok, az öntudatos kommunisták leleplezik és visszautasítják azt a demagóg kritikát, mely egyes helyeken átmenetileg megmutatkozott.

Lenin szellemében ma az az első feladatunk, hogy bátorítsuk és fejlesszük a bírálót és az önbírálatot, az alulról jövő kritikát pedig határozottan támogassuk.

A pártban a széleskörű demokrácia elképzelhetetlen a többségi elv szigorú érvényesítése nélkül. Ezért öröködjünk, hogy a párttagság élhessen jogával, s tüzetesen megvitathassa a napirenden lévő kérdéseket, de ezennél is szerezzenk érvényt annak az elvnek, hogyha a többség határoz, azok is hajtsák végre a határozatot, akik a határozattal csak részben, vagy egyáltalán nem értenek egyet, ezt követeli tőlünk a proletárpárt vasjegyelve, az a lenini elv, hogy a proletárpártnak minden akciójában egységesen kell cselekednie.

A párt menköveteli a tömegek irányában a fokozott figyelmességét

A párt intézkedik, hogy a dolgozó tömegekkel való kapcsolatait megjavuljanak. Jobban és széleskörűen tájékoztatja a párttagokat és az állampolgárokat a párt s az állam ügyeiről. Biztosítja, hogy az illetékes szervek jobban bevonják a dolgozókat a párt és az állami munkába, figyelmesebben meghallgassák javaslataikat, bíráló észrevételeiket, lelkisimerebben elhittézzék a dolgozó beadványait és leveleit, szélesebb körben megszervezzék a képviselők és a tanácsok fogadóórát. Nagyobb lehetőséget terem, hogy a dolgozó tömegek, a tömegszervezetek, különösen a szakszervezetekben, a DISZ-ben, de más szervezetekben is, csakugyan üntevetkjen, aktív életet éljenek. Pártunk ebben a tekintetben nagy szerepet szán a Hazafias Néprontprogrammal. A párt megköveteli a tömegek, a pártokivülük irányában a fokozott figyelmességét, eltilti a túlzott adminisztratív és a parancsközlés módszerét: megköveteli, hogy az államigazgatás és a gazdasági vezetők a kiadott utasítások alapján fokozottabban támaszkodjanak a párti és a társadalmi szervek tömegfelvilágosító munkájára.

Pártunk az ideológia területén harcol a dogmatizmus és a jobboldali opportunizmus lektüzdésért. Arra törekszik, hogy megszüntesse az egyes elméleti tételek dogmatikus értelmezéséből eredt hibákat is. De ezek közül az egyik legfontosabb probléma az osztályharc kérdése népi demokráciánk viszonyai között. Ismeretes, hogy Sztálin 1937-ben megállapította azt a tételt, hogy az osztályharc a szocializmus győzelemével párhuzamosan élesedik, mivel a mind szűkebb térre szoruló kizsákmányolók egyre vadabb és elkeseredettebb ellenállást fejtenek ki s ez elkerülhetetlenül kiélezi az osztályharcot. Ez a tétis helytelen. A szocialista építés különböző szakaszaiban és a különböző országokban konkrétan, nem általánosan tétis alapján kell megvizsgálni az osztályharc problémáját. A szocializmus sikerét, az osztályellenesség báziának szűkítése idején az osztályellenességnek mind kevesebb az ellenállási lehetősége, ennek következtében az osztályharc enyhébb formátú is ölthet. Az említett tétis merev értelmezéséből hazánkban is hibák származhatnak. A rehabilitáció, a közelműltben kiadott amnesztiarendeletek, a külföldre szökött magyarok részére biztosított amnesztia az osztályellenesség, a kulákkásgyermek és rokonai irányában folytatott rugalmas politika bizonyítja, hogy a párt egy ideje ebben a kérdésben is mind sikeresebben alkalmazza a lenini eszmékből

leszűrhető következtetéseket. De a párt, a munkáscsapatok, a dolgozó parasztság és a dolgozó nép természetesen változtatlanul harcol az osztályellenesség minden körös megnyilvánulása ellen, az osztályellenesség és maradványainak konkrétum megnyilvánulását szocialista-ellenes tendenciája ellen.

A XX. kongresszus számunkra is fontos iránymutatása, hogy a szocializmus építése során elsősorban a marxizmus gazdasági oldala kerül előtérbe. Ez azt jelenti, hogy meg kell feszítenünk minden erőnket a folyó évi terv teljesítéséért, valamint a közeljövő évi terv végrehajtásáért. A munka termelékenységének növekedése, az önköltség csökkentése, a növekvő termelés az alap, amely lehetővé teszi, hogy pártunk a közeljövőben intézkedést tegyen a dolgozó nép életszínvonalának emelésére. A dolgozó nép szociális helyzetének további javítása, a hetórás munkanap rendszeresítésének ideje attól függ, hogyan hajtsuk végre dekádáról dekádra, hónapról hónapra, évről évre a terme-

Majakoveskij:

Beszélgetés Lenin elvtáccsal

Elmeát a nap, tászkájába tevéen ügyeit, gondjait. Csend lesz talán. Ketteen vagyunk most: Lenin meg én. Lenin, mint fénykép szobám falán. Száját harsány szó leszífi szét, bajusza mereven felfelé néz, homloka ráncában az emberiség, hatalmas homlok, hatalmas esz. Alatta sokezer ember vonul, lobogók erdeje, karok fészalai. Felállok, arcamon az öröm kigyúl, jelentéssel kell most elöbe állni: Lenin elvtárs, hadi szöveg pár kurtia szót, nem szolgálhatok, szívöböl csupán Lenin elvtárs, tudja, pokoli mód nehéz, amit most végzünk egymásután. Adunk mar ruhát a mezteleneknek, több már a szén s az érc — ez ugye szép! De persze emellett, — hada mondom el Önök, sok még a szenny és a buda beszéd.

Míg átrágjuk magunk rajta, kimerülünk. Ön nélkül sokan eltévedtek már, ezen a mi földünkön, itt körülünk, s köröskörül igen sok gazember jár. Nincs rá elég szám, s nincs nevezet, hogy hányan vannak e csirkefogók: kulákok, szeptánsok, részegesek, talpnyalók és munkalalagatók. Itt járnak és gögölög dagad a keblük, töltötöl s jelvény pompáik a mellén. Persze, hogy megbirkózunk velük, de rémes nehéz a harc ezek ellen. Lenin elvtárs, füstös izemeinkben s a havas tarlókon Ön itt van velünk. Az Ön nevével, a szívével szívünkben eszmélünk, lélekünk, verekszünk, élünk. Elmeát a nap, tászkájába tevéen ügyeit, gondjait. Csend lesz talán. Ketteen vagyunk most: Lenin meg én. Lenin, mint fénykép szobám falán.

Fordította Gábor Andor

leszűrhető következtetéseket. De a párt, a munkáscsapatok, a dolgozó parasztság és a dolgozó nép természetesen változtatlanul harcol az osztályellenesség minden körös megnyilvánulása ellen, az osztályellenesség és maradványainak konkrétum megnyilvánulását szocialista-ellenes tendenciája ellen.

A legutóbbi években kemény harc folyt a párt helyes irányvonalának megvédéséért. A III. pártkongresszus és előtte az 1953. június határozat megnyitotta előttünk az utat, amelyet most a XX. kongresszus szelése tart.

Ma a XX. pártkongresszus tükrében világosan látjuk és értékeljük a legutóbbi három év eseményeit és harcait. Jól látjuk feladatunkat: pártunk régi, nagy eredményeire támaszkodva a XX. pártkongresszus mutatta útön széles fronton, bátran, energikusan, határozottan előre kell jár-nunk. Ettől nem tántoríthatjuk el pártunkat sem szelektus, sem jobboldali nézetek, mivel egész pártunk egész népiünk magának valija a XX. kongresszus eszméit. Napjainkban pártunk is magasra emeli a nagy Lenin halhatatlan zászlaját. Ács Lajos befejezésül a XX. kongresszus jelentőségéről beszélt.

EMLEKEZZETEK ILJCSRE

Gorkij, a nagy szovjet író egyszer megkérdezte egy szormóvi munkásé-tól, hogy mit gondol Leninről.

Egyszerű. Egyszerű, mint az igazság — mondta a munkás.

Nagyon találó annak az ismeretlen orosz munkásnak a jellemzése. Lenin egyszerű volt, mint az igazság. Ilyen volt, mint forradalmár, mint a párt megalakítója, mint a szovjet állam vezetője, ilyen volt, mint ember. Nem volt szüksége semmiféle külső ragyogásra, belülről sugárzik vezetői mivolta.

Milyen volt Lenin? Gorkij úgy emlékszik róla: „En nem úgyneveztem Lenin. Valami hiányzóit belőle számomra. Raccsol, kezét hóna alá dugja és karját lefeszítve áll. Ez egészbevéve valahogy társaságban egyszerű, nem érez benne az ember semmit a vészerből... csodálatosan élénk szemében gyengéd fényvel árad az „Anyá” hibáiról kezdett beszélni. „Első pillanában tehát nem tett a külsős hatást, de aztán Vlagyimir Iljics beszélni kezdett: ...már egy pillanat múlva engem is, mint a többiekot

lenyűgözött a beszéde. Nagyon nehéz megrajzolni azt a mély benyomást, amit a szónoklata tett... Előrenyújtott keze és kissé felemelt tenyere, mely mintha minden szót mérlegre tett volna visszautasítva az ellenség frázisait, nyomos érvvelkel helyettesítve azokat..."

Lenin egyszerű volt és szerény, mentes minden külsőségtől. Megvetette a hízelgést és a hajbókálást. 1920-ban, amikor a moszkvai pártbizottság ünnepséget rendeztek 50. születésnapja tiszteletére, csak az ünnepség végére érkezett meg és megkíszöntte, hogy: „...megkíméltek a jubileumi beszédek meghallgatásától”. Aztán arról kezdett beszélni, hogy milyen veszélyes a kommunizálakra az elbizakodottság.

Igénytelen volt, se nem ívott, se nem dohányzott. Reggeltől estig bonyolult, nehéz munkával volt elfoglalva. Magáról szinte kepleien volt gondoskodni. Amikor beteg lett, és kiment Gorkiba lakni, nem költözött be a gofúteses villába, csak egy kalyhafütes kis melléképületben levő szobába, azt mondta, hogy lehetetlennek tartja, hogy eme-

letes házat fűtsenek, amikor az ország szénhiánnyal küzd. Ha azonban a dolgozó emberről volt szó, mindenre kitérődött a figyelmé. Bensőséges kapcsolat fűzte az emberekhez. Határtalan tapintattal, figyelmé jellemezte ezt a viszonyt. Már súlyos beteg volt, de még akkor sem szűnt meg gondoskodása a dolgozó emberekről. Feljegyzéseiben meg-hagyta titkáranak, hogy mit intézzen el. Ilyenek szerepelt feljegyzéseiben: Gondoskodjon meleg ruhaneműről egy elhunyt munkás gyermeke számára. Sürgősen utaljanak ki tűzfűt egy külföldi érkeztet kommunista számára. Gondoskodjanak a betegek jobb élemezéséről.

„Jelentették nekem — írta az egészségvédelmi népbiztos-nak —, hogy Avacssov túlerőltet magát. Kérem jelöljön ki teljesen megbízható orvos-professzorokat és utasítsa őket, hogy adjanak irásban jelentést (a diagnózisról és a kezelésről is)."

Gorkij írja emlékeztéseiben, hogy egy napon, amikor meg-létogatta, azt mondta Lenin: „...itt egy vidéki elvtárs rossz hangulatban van, úgy látszik faradt. Segíteni kell rajta. A hangulat nagyon fontos dolog.” Máskor meg arról beszélt, hogyan kellene meg-

javítani az étközében az ételek ízét. Idezte valamilyen szakember könyvét az ételek ízletes elkészítésének szerepéről a táplálkozási és emésztési folyamatban. Amikor Gorkij megkérdezte tőle, hogy van kedve köznapai dolgokkal foglalkozni, Lenin csodálkozva kérdezte vissza: A racionális táplálkozás kérdéseivel? Lenin tiszta szívöl tudott nevetni, szerette a zenét, a természet szépségeit, hitt az emberekben.

Egy este Gorkijjal Beethoven szonátáikat hallgattak. Nagyon szerette Beethoven „Apassionáta” szonátáját. „Nem ismerem az „Apassionáta”-t! szobét, mindnap meghallgatnám. Csodálatos, szinte nem emberi zene ez. Mindig büszkém, sőt naivan gondolom: ilyen csodálatos hoz létre az ember!” Hunyorgatva elmosolyodott, aztán szormórian fűzte hozzá: „De nem tudok gyulran zenét hallgatni, az idegekre hat. Ez ember szeretne kedves butaságokat mondani, szeretné megismogatni az emberek fejét, akik ebben a piszkos világban élve ilyen gyönyörűt tudnak alkotni.”

Az emberek végtelen szeretetből fakad a harcosága is, éppen az emberiségre tette kel-lőketlen harcosá minden

ellen, ami az emberek sorsá-nak jobbra válását gátolja. Szerette az embereket és ismerte őket, ismerte vágyaikát, életüket. Egy öreg paraszterember 1917-ben vala-milyen távoli vidékről felment Leninhez, hogy elmondja az életét. Meg is találta Lenint, éppen egy gyűlésen beszélt. Visszafelé menet megkérdez-ték az öreg paraszttól, be-szél-e Leninrel az életéről? „Nem — válaszolta — Lenin beszélt nekem az életéről.”

Egészen közeli barátai kap-csolat alakult ki az egyszerű dolgozó emberek és Lenin kö-zött. Gorkiban, ahol életének utolsó éveit töltötte, sokszor meglátogatták munkások és parasztek. A látogatás gyak-ran a viaszosvászonnal fed-tett asztal mellett fejeződött be. Az asztalon gözölgött a szomárvér. Krupszkaja — Le-nin felesége — teát öntött a vendégeknek. Gyakori látoga-tók voltak a parasztyerme-kek. 1923. november 2-án fel-kereste Lenint a gluhovi gyár ö-ttagú munkásküldöttsége. A munkások 18 meggyfacseme-tét hozták a ház körül gyű-töltésé számára. Elvitte a kül-döttség a gluhovi munkások leveleit is, melyben azt ír-ták: „...a kertjében eldite-tett meggyfák gyors gyögyu-

lást hoznak Önnek!” A kül-döttséget bevezették a fogadó-szobába. Nemsokára megjelent Lenin úgy, ahogy mándnyian ismerték, a kis sapkával a fején. Amikor bejött a szobába, balkezzel levette a sapkáját és áttette bna jobbkeze és balkezzel szorongatta a mun-kások kezét. Azok hangosan zokogtak. Amikor búcsút vet-ték, mindnyájan megcsóköl-ták Lenint. Utójára egy 60 éves munkás búcsúzott el. So-káig álltak Leninrel összeké-lkezte. Az öreg munkásnak tele volt könnyel a szeme és úgy haftogatta:

„Munkás Kovács vagyok én Vlagyimir Iljics, kovács va-gyok. Egybekovácsoljuk min-dzát, amit te erre kijelöltél.”

Amikor a munkások té-vőztek, Lenin hosszú ideig nézegette a mun-kások leveleit, olvassgatta a címüket. Ez volt az utolsó ta-lálkozás Lenin és a munkások között.

A világ dolgozóinak szívé-ben azonban továbbra is él-élni fog Lenin nagy alakja aki nagy forradalmár, a párt megalakítója, a világtörté-nelem legnagyobb alakja, szere-tő szívöl ember volt. „Nem volt a világos ember, aki any-nyira rászolgált volna az övöl emlékeire, mint O.”

Kapusi Erzsébet

Párt és pártépítés

A debreceni járási pártbizottság beszámolója hűen tükrözi a járás helyzetét

A járási pártbizottság beszámolójából

Tegnap délután 2 órakor, a megyei tanács nagytermében vette kezdetét a debreceni járási pártterületi ülés. Összeültek a járás kommunisztáinak küldöttei, hogy megbeszéljék a beszámoló időszaki végzet munkát s megszabják azokat a feladatokat, amelyek az elkövetkezendő időben a debreceni járás kommunisztáira és dolgozóira hárulnak. A járási pártterületen megjelent Komócsin Zoltán elvtárs, a Hajdú-Bihar megyei pártbizottság első titkára is. A napirendi pontok bejelentése után Kerekes Antal, a járási pártbizottság első titkára mondta el a járási pártbizottság beszámolóját.

Bebizonyosodott a nagyüzemi szocialista gazdaságok fölénye

A pártbizottságok segítségével a mezőgazdasági fejlesztésben értünk el eredményeket, de még mindig vannak olyan termelőszövetkezetek, ahol az alapszabályt nem tartják be. Ilyen például az ebresi Alkotmány Tsz., ahol egyes tagoknak a háztáji gazdaságban 30 darab sertés- és loállomány van. A hajdúnánási December 21 Tsz.-ben a juhásznok 60 darab juh van birtokában. A közös vagyon elherdálásának olyan súlyos esetei is előfordultak, amelyeket bírósági úton kellett rendezni. A fülöpi két tsz. s a nyiracsádi Új Élet, a nyíradonyi Alkotmány Tsz. elnöke több tizezer forinttal karosított meg a termelőszövetkezet tagjait. Ezekhez a hiányosságokhoz hozzájárultak a járási pártbizottság gyenge ellenőrző munkája mellett a járási tanács mezőgazdasági osztályának egyes dolgozói, akik takargatták és elhallgatták a hibákat annak ellenére, hogy tudták róla.

A termelőszövetkezetek megszilárdításában elért eredmények lényegében alapját képezték a terméshozam emelésének, a termelőszövetkezetek számszerű növekedésének. 1955-ben vált először viágoosan láthatóvá a szövetkezeti nagyüzemi gazdálkodás fölénye, az egyeni gazdálkodással szemben. Ez a fölény elsősorban a terméshozam emelésében mutatkozott meg. Az elmúlt évben büszkölhetünk a járási átlag 10,2 mázsa volt, ezen belül a termelőszövetkezeteké 12,5 mázsa. Rózs 6,2 mázsa, a termelőszövetkezeteké 8,2 mázsa. Kukoricából a járási átlag 13,5 mázsa volt, a termelőszövetkezeteké ezzel szemben 19,9 mázsa átlagot ért el. Cukorrépából: 142 mázsa, a termelőszövetkezeteknél 162 mázsa volt a termésátlag.

Ha külön-külön vizsgáljuk egy-egy tsz. gazdálkodását, megállapíthatjuk, hogy a lehető legjobb szintre sincsenek kihasználva. Több olyan termelőszövetkezetünk van a járásban, amelyek kiemelkedő eredményeket értek el, mint például a hajdúböszörményi Vörös Csillag, II. Kongresszus, a hajdúnánási December 21, a nagyhegyesi Október 22, az álmosdi Táncsics és a balmazújvárosi Vörös Csillag. Dicséret illeti a termelőszövetkezetek vezetőit, példamutató tagságát a kiváló terméseredményekért.

A jövőben általánossá tesszük az SZKP XX. kongresszusára által felvetett helyes gyakorlatot, azt, hogy az élenjáró termelőszövetkezetek vezetői átadják vezetési tapasztalataikat a gyengébb termelőszövetkezeteknek. Az ilyen-ílyen segítségadás különösen fontos az újonnan alakult termelőszövetkezeteknél. A hajdúböszörményi Új Élet Termelőszövetkezet elnöke elmondotta, hogy a megalakulásáig minden nap kint jártak a párt és a tanács vezetői, de a megalakulás után nem ment feljükk senki sem. A télen, amikor takarmányhiánnyal küzdöttek, többször sürgősekre sem kaptak segítséget a takarmányvásárlásra és pénz helyett egy csomó brosrát küldtek.

A mezőgazdasági munka megjavítása érdekében feladatunk a következők:

Meg kell javítani a közép-pártbizottság felé végzendő agitációs munkát, el kell érni,

hogy a nyár végén, az őszyamán a közép-pártbizottság nagyobb számban lépjenek a közös gazdálkodás útjára. Erőfeszítéseket kell tenni, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkák megkezdésével a tsz.-fejlesztési agitáció ne álljon le. Az agitációs brigádok végezzenek rendszeres és céltudatos munkát a közép-pártbizottság megvédése, felvilágosítása érdekében.

Az állami gazdaságokban magas a termékek önköltsége

Járási területén 10 állami gazdaság van, de szinte kivétel nélkül mindegyikben az önköltségek csökkentése, a fegyveres megszállás, a szocialista tulajdon védelme a fő probléma. Gazdaságaink — egy kivételével — az elmúlt évben deficitet zártak. A Hajdúböszörményi Állami Gazdaságban az elmúlt két évben 10 291 000 forint volt a veszteség, amelyből 206 család házára, vagy 294 darab G. 35-ös traktort lehetne vásárolni. Ennek egyik oka a rossz munkaszervezés, a másik pedig a termelés pártellenesének gyengesége volt. A Hajdúböszörményi Állami Gazdaságban egy mázsa búza önköltsége 178,50 forint volt. Egy mázsa kukorica pedig 361 forintba került. Gazdaságaink többségében nem törődnek az újításokkal és az ésszerűsítéssel. A Hajdúnánási Állami Gazdaságban a beadott 15 újításból egyet sem vezettek be az elmúlt két hónap alatt.

Az elmúlt évben a járási pártbizottság többet foglalkozott az állami gazdaságokkal. A korábban, helytelenül megszüntetett pártbizottság új megalkotottuk minden üzemegekben, ahol három párttaggal rendelkeztek. Ez már alapot jelentett a termelés pártellenőrzéséhez. A KV határozata alapján az iparból leköltölt káderekkel is erősítettük az állami gazdaságokat. Három új igazgatót, főmérnököt, könyvelőt, öt függetlenített párttitkárt bízunk meg az állami gazdaságok politikai és gazdasági munkájának irányításával.

Alacsony volt a tehozam

Az állattenyésztés terén a termelőszövetkezetek nem használják ki megfelelően a lehetőségeket. A termelőszövetkezetek összjóvédelmének csak 47,3 százaléka származik az állattenyésztésből. Ha csupán a szarvasmarhából, illetve tehénállományból származó jóvédelem részarányát nézzük — még rosszabb képet kapunk. Hasonlóan gyengék az eredmények a hozam növelése területein is. A mezőgazdasági termelőszövetkezeteknél az egy tehénre eső évi tejátlag 1605 liter volt az elmúlt évben. A hozam növelésének előfeltétele az állatállomány minőségi megjavítása, a szilárd takarmánybázis biztosítása, a jó istálló, a megfelelő gondozás.

Az állatállomány számszerű növelésének és a hozam emelésének fontos feltétele a szakszerű gondozás. Ennek hiányában igen nagy volt az elmúlt év téli időszak folyamán az elhullás. Az elmúlt évben 132 szarvasmarha, 37 lo, 350 sertés és 230 juh hullott el. Különösen súlyos a helyzet a juhállományról a homoki területen. Eppen ezért szükségesnek tartjuk a homoki termelőszövetkezetek juhállományának leadását olyan termelőszövetkezeteknek, ahol

megfelelő legelővel rendelkeznek. A homoki termelőszövetkezetekben ugyanis a legelőhiány következtében és a méltó megbetegedés miatt nagy az elhullás.

Javul a gépállományok munkája

Az elmúlt két év alatt fejlődést mutatott a gépállomány munkája is, mind gazdasági, mind pedig politikai téren. Kiemelkedő eredmények születtek a vámospércsi és a nyíradonyi gépállományoknál. A Vámospércsi Gépállomány jelenleg a megye legjobb gépállomása. Ezekről a gépállományokról évek óta az a vélemény alakult ki — mivel homokon dolgoznak —, hogy nem teljesíthetjük feladatukat. Ezzel szemben a gyakorlat teljesen mást igazol.

A gépállományoknak a termelőszövetkezetekben végzett összes munkájából 22,8 százaléka a szállításra és egyéb traktormunkákra esik. Ez jelentősen segítette a termelőszövetkezetek betakarítási munkáját. Voltak kezdeti eredmények a kukorica négyzetes vetésénél is, viszont a négyzetes vetés hibáiból az elvetett terület alig 30 százalékát lehetett géppel kapálni. Ebben az esztendőben jobban felkészültünk a négyzetes vetésre, területek 60 százalékában négyzetesen vessük a kukoricát. Ehhez a munkához biztosítottunk 33 négyzetes vetőgépet, állandó vetőbrigádokat szerveztünk s be brigádok tagjait 1-2 napon tanfolyamon képezzük ki. A jelenlegi kapacitás biztosítása majd a négyzetesen vetett terület gépi megművelését.

A kollektív vezetésről

A KV 1953. júniusi határozata feltárta — nemcsak gazdaságpolitikánkban, hanem a párt belső életében elkövetett hibákat is. A határozat megállapította, hogy különösen megértettük a pártvezetés legfőbb elvét: a kollektív vezetést, a pártban belüli demokráciát, a bírálatot, önbírálatot. A járási pártbizottság, a párt-vegrehajtóbizottság igyekezett ennek a határozatnak megfelelően a kollektív vezetést meghonosítani és tovább szélesíteni a vezető pártbizottságban, alapszervezetekben. Igyekeztünk a kollektív vezetést megismertetni és betartani, hogy minden fontos pártkérdést a kollektív, ne pedig egy személy döntson el.

A kollektív vezetés megsértése egyes községekben igen súlyos formában mutatkozott meg. Ilyen súlyos eset volt a nyíradonyi pártbizottságban, ahol hosszú időn keresztül nem tartottak pártbizottsági ülést. Itt a kollektív vezetést felváltotta a párttitkár egy személyi vezetése. A politikai munka helyett adminisztratív intézkedések tömegét alkalmazta, fegyvelmel fenyegetőzött. Az ilyen visszafelé fordított csökkentette a pártbizottsági tagok és az alapszervezet tagjai lelkesedését, és aktivitását. A járási pártbizottság vegrehajtóbizottsága több esetben figyelmeztette a volt párttitkár a helytelen módszer kialakításáról.

Az ilyen magatartás a személyi kultúra vezethető vissza, hiszen a személyi kultusz elterjedése lehetetlen teszi a kollektív vezetés másik elengedhetetlen feltételének, a bírálat-önbírálat létezésének kibontakozását. A személyi kultusz létezését a kialakult a fejbölgatők, a hízelgők klíkka, a tanítványoké akik helyi vezérük minden szavát kritika nélkül elfogadják, szentírásnak veszik. Az egészséges bírálatot elfojtják, sőt megtorolják, s a párttagság csak egymás között meri megbeszélni a problémákat.

Ilyen jelenségekkel a mi járásunk területén is lehet találkozni. A vezetőségválasztó

taggyűlések idején a hajdúböszörményi városi tanács taggyűlésén élesen bírálták a tanácselnök elvtársnőt azért, mert nem téri a bírálatot, mások ellenveleményét.

Több esetben kaptunk jelzéseket arról is, hogy egyes elvtársak a bírálatot visszaverték, sőt előfordult tenyegetés is. Ilyen kirívó eset volt az a névtelen levél, amelyet Fülöp községből az ottani községi titkár magatartásával és kiskirálykodásával kapcsolatban a járási pártbizottságnak küldtek. A levélben megírták, hogy a községi titkárnak (nem függetlenített) nyolc funkciója volt, s visszaél a funkcióival. A járási pártbizottság e levelet kivizsgálta és megállapította, hogy a névtelen levél írójának igazga volt. Ennek alapján a vezetőség újraválasztásánál nem választották meg az illetőt párttitkárnak.

A vezetőségválasztó taggyűlése jó lebonyolítása, a KV 1956. március 12—13-i határozatának megtárgyalása azt mutatja, hogy a párttagság részéről egészséges és akaratos bírálat kezd kialakulni. Az a feladat, hogy ezt az egészséges kezdeményezést tovább támogassuk és adjunk tág lehetőséget a párttagságnak arra, hogy szabadon merje nyilvánítani véleményét és akaratait, beosztásra való tekintet nélkül.

A VB-nek többet kell tenni azért, hogy közvetlenebb, elvtársiasabb légkör alakuljon ki a párt egész irányító munkájában. Ennek érdekében többet kell a vezetőknek a területen tartózkodni, előbbé, gyakorlatiasabbá kell tenni a segítségadását. Csökkenteni kell a papmunkát és az értekezletek számát, ehelyett az emberek munkaközbeni megismerésére, a helyszínen való segítségre kell törekedni. Elég gyakori a futo ellenőrzés a JB. részéről, de sok esetben a megye részéről is.

Az elmúlt két év komoly harcban lett el, mind gazdasági, mind ideológiai fronton. Pártbizottságunk ebben a harcban eszméletlenül politikailag erősödtünk. A további munkához hatalmas erőforrást jelent számunkra az SZKP XX. Kongresszusának felbesszülhetlen értékei útmutatása és az ennek nyomán született 1956. március 12—13-i KV határozat. Ugy gondoljuk, hogy e határozat végrehajtásáért hárcolni mindannyiunk számára a legmegtesteltetebb pártmegbízatás.

A pártterületet vasárnap folytatja munkáját.

Ülést tartott a debreceni városi pártbizottság

Tegnap a debreceni városi pártbizottság megtartotta első ülését a megválasztása után. A pártbizottság első titkárnak, Pullai Árpád elvtársat választották meg a pártbizottság tagjai, második titkárnak Nagy János elvtársat, titkárnak Tóth Mihály elvtársat.

SHAKESPEARE (1564—1616)

A világirodalom legnagyobb alkotója — s még azt is kétségbe vonták, hogy élt, igaz, nem maradtak fenn kéziratai, halotti maszk nyomán készült egyetlen arcképe bárki másé lehet, nevét, ahányszor találkozunk vele: annyiféleképpen írták, s ha kortársa, a Volpone szerzője — Ben Jonson — azt írta róla, hogy szerette, mert „becsületes volt és nyílt szívű”, vajon nem írhatta volna ugyanezt a modern materializmus megalapítójáról, Francis Baconról, akiről Della Bacon be akarta bizonyítani, hogy azonos Shakespeare-rel? Tolsztoj méregbe mártott tollal viaskodott vele. Bjelinszkij csodálta, a korát követő puritanizmus hallgatott róla, Goethe felfedezte. És átirhatták százszor is az arisztokrácia izlése szerint, és versenyre kelhetett vele a klasszicizmus kényszerzubbonyba bújított dramaturgiája Shakespeare: el. Pl. akár apjának a bukott polgárnak a pénzén váltotta meg nemességét, akár nem, akár őrizte színészek lovat, akár nem, akár az apja szellemét játszotta a Hamletben, akár nem. Hát változott az életéről fennmaradt néhány bizonytalan adat azon a harmincegy nyolc művön s másfélszáz szonettben, amely tőle örökül maradt.

Itt áll a mű, s amit az mond, mindennél több, igazabb. Akárki írta: tiszta ember volt, aki a Romeo és Juliában még gyermeki naivsággal vágott neki a világnak s már az Athéni Timonban nem is utolsó darabjában, keserű átkot szór az emberiségre. Nem az emberre, sohasem, hanem az emberi megrontó társadalomra, pénzre, hajlamokra. Nem a csillagokra, melyekre még kora hajlandó volt a felelősséget átválasztani, hanem az embert kerékbetörő konvenciókra, a zsarnokokra, a butaságra s gonoszra, a pénzre vetett barátokra, hűségára, önzésre. Jagokra és III. Richardokra. Bizonyosan megvolt rá az oka. Mint téged, engem, mindenkit, őt is körülvevők rafinált törtétek, akik szent ügy álarcaiba bújatták egyéni ambíciójukat, neki is hadakoznia kellett Tybaltokkal és Claudiusokkal, de ugyanúgy érezhette ő is, hogy ránehezedik minden felelősség egy kor romlottságával szemben, mint Hamletre, hogy rajta múlik Anglia becsülete, mint Brutuson Rómáé.

kezők: Pullai Árpád, Nagy János, Tóth Mihály, Pataki István, Zsirus Lajos, Mészáros János, Grandpierre Lajos, Oláh Sándor, Soós Pál.

A pártbizottság a továbbiakban fegyvelmi referensnek megválasztotta Mózsik Sándor elvtársat, a fegyvelmi bizottság tagjai pedig Blazsek Ferenc, Király Zsuzsanna, Márkus Vince, Fényesvárosi Károlyné, és Tarcsai Mihály.

S amíg a XVI—XVII. század közönsége arra gyűjtötte a nyíltúgy színpad előtt, a londoni Globe-színház, Shakespeare színházának példyaiban, hogy kiváncsiságot, újságerőtel, kielegítse, amíg a párbajokban a testi erő s a szójátékokban a szellemi ügyesség példáját leste, amíg nem is igen tördött vele, hogy a színészi produkció mögött kinek a gondolattal élvezi, veszi tudomásul, Shakespeare ez a kulisszatárogatóból lett s már az első darabjával nagyánót zseni csak úgy ráadásul, mellesken végigjárta közönsége fantáziáját Velencétől Damáig, adott olyan teljes jellemeket, hogy lélektani tankönyvek máig példának idézik Marxszal és Engels-szel együtt, adott annyi változatot, színt, hogy nincs ember helyzet, nincs figura, melyről megfeleledkezett volna. De mindig és mindenben: ott lüktet, ott íté: kora és maga. A kor, mely a nagy példát, a témát adja és önmaga, az igazság, az erkölcsi igazság merészevel. Nem lehet nagy mű, melyben nem érezzük, látjuk, ott alkotójának etikai hiteleit, bíráló igazát. Shakespeare nem élne és hatna, ha nem hirdette Desdemonában, Hamletben, Juliában a nagy és tiszta szándék, a mély és őszinte érzés igazát, ha nem vetné meg az aljasságot Jagóban, vagy akár az udvari kamarások hitvány példányában, Poloniusban, a Julius Caesar zsarnokságát felváltó ravasz Antoniusban.

Shakespeare halálának most a háromszáznegyvenedik fordulójára emlékezünk. A gyakori ünneplésnek akkor lesz értelme, ha végre komolyan is vesszük Shakespeare igazát. Ha megismerjük és megdöröndvő vagyunk ki életünkben azt, ami Shakespeare kimondott igazsága anakronizmus, időszerűtlen s éppen ezért bomlasztó, felkelye életünknek. Keresd meg korunk Jagóit és Richard-jait, Reganjait és Guidemsternjeit, és bénítsd meg a világunkat, ved meg őket; keresd meg a Othellokat, Hamleteket, Cordeliákat és Juliákat s még a Mercutioikat is és hígy nekik. Egy tiszta ember meg három és fél század messziségekből is mértékelt lehet. Azért hatalmas művész, mert a valóság, a gondolat a szó, a nyelv művészi hatalma kényeszerit is választandó.

S legigazab kapta meg, mióta Koczogh Akó

LÁT

A idegen, aki rós itt, nem ná, hogy mi galmat bonyolít le Vállalat püspöklad. Pedig aránylag keves foglalkoztat, a vált te sem vagy, még több száz vagyon te hagyja el az üzeme

Az utóbbi hetek valahogy gondteremtő jár-kele a dolg. Bálcsi Imre elvtárs vezetője. Nem ké gondolni: nincs e tervteljesítésben, és a szállítással se telítő Vállalat az tendő minden el, elülzem leit, most első negyedét sem szababul, ismét élű Fatellő, és az őt. Dombóvár is m püspökladányi az mégis miért ráncok kát Bálcsi elvtárs, a felelet. Sorrendben a követők Tudott dolog, hogy sinek, váltók alá fák, váltófák dönt importbálók készűlő ban is és ma is, csupán Romániából kább Finnországba hol rendszeresen, szüretlenül a búkő nyófa a püspökladány

Kiadást jelen gazdaságnak az ország jelenlegi helyzete feltételeit minden vonalon főkárkösséget követelítő Vállalat vezethet panasz. Hossz letések, meg hosszú nácsozások és vita döntöttek úgy, hogy fa behozatal csökkenében Püspökladány Dombóvárot, egy

Uj

Csodálatosan A hatalmas szifó mint a tenger. Országok az ut káguk, törzük még már tigris-éberség a bennük sajtó el hogy azón egy ny egy intésre megelel. Ez a feszülő élet érezhető Ujradonyi legelső Hajdú-Bihar faluban, mert a m Kőrös mint egy pánitka osztja ket, de innen és élelnek egyazon id dalmaskodik.

A falu persze k tül-kasul mindöss méter. Ezerháromvan, 99 százaléka van. A község alapjait tette meg a nagy talan. Szlovákokat kat telepítettek egy a környező papi szükségük volt a rra, olesó munkáerőre 300 katasz. Kapott a falu, s ha ott volt a nagyvír. Volt ott föld t csap éppen élet. Mert hogy lehetett nevezni, amit ezrek éltek kisimni. Kiszilpolozásban. A nép azért megadta. A 300 hold vertek, aztán a né épültek, s a sziló is, mint a szil, hogy pat vesse meg egy bit aztán elvégi a. Hát így volt Uj szilók most is útón, a letelepített vagnak, s még a megmaradtak. Csak kápiatalan horáta el hát egy, s másba változást az idő. A földet megkapták ott fekete földet olyan búza és ten hogy az szinte hih

S legigazab kapta meg, mióta Koczogh Akó

Gyorsabb ütemet a tengeri négyzetes vetésénél

Hajdú-Biharban több ezer holdon kerül földbe az elkövetkező napokban a tengeri. A feladat az, hogy lehetőleg minél nagyobb területen négyzetvetéssel kerüljön földbe a mag. Ahhoz, hogy a gyors és jó növényápolást biztosító négyzetvetés sikeresen haladjon, elengedhetetlen, hogy mindenütt meglegyenek az előfeltételek. Elsősorban arra van szükség, hogy helyesen osszak el mindenütt a rendelkezésre álló négyzetvető gépeket, másrészt gondoskodás történjen arról, hogy ne babrúgassanak, ne kényelmeskedjenek a négyzetvető gépekkel, hanem a vetésre alkalmas idő minden percét használják ki, mert kevés a gép és nagyon várják mindenütt.

Nem tűrhető meg az, hogy egyik-másik termelészvetkezetben a négyzetvető gépet csak reggel 7-kor, 8-kor állítják munkába, s alkonyatkor már igyekeznek vele huzakodni. Reggel 5 órakor már lehet vetni, az idő sürges, tehát mindenkinél az legyen eszébe, hogy minél jobban kihasználja a kapott négyzetvető gépet, hogy mások is tudják használni, mert kevés van belőle a megyében.

A mezőgazdászoknak feladata, hogy ne csak azzal törődjenek, hogy helyesen van-e beállítva a vetőgép, hanem azzal is, hogy ahogy jár, máris forogjon is a kerék.

Gyári selejt — kevesebb tengeri

A gépek gyorsabb kihasználása mellett figyelemmel kell lenni arra is, hogy rendben legyen a vetőgép, ne marokszám rakja a tengerit és főleg a drótvézeléssel hiba ne legyen. A minap jártunk a nagyhegyesi Dózsa Termelőszövetkezet földjén, ahol szaporán kátogott a négyzetvető gép, de a brigádvezető bosszankodva mutatta, hogy hiba volt a munkával. A gyári gyárból kapott drótvézelés bűtykei hiányosan voltak felszerelve. Lemértük. Több mint 30 méter hosszúságban hiányzott a bűtyök a drótról, ez pedig azt jelenti, hogyha nem veszik észre a hibát, 30 méteres vonalban seholy nem kerül tengeri a földbe.

A Berettyóújfalui és a Polgári Gépállomás már túllétesítette tavaszi tervét

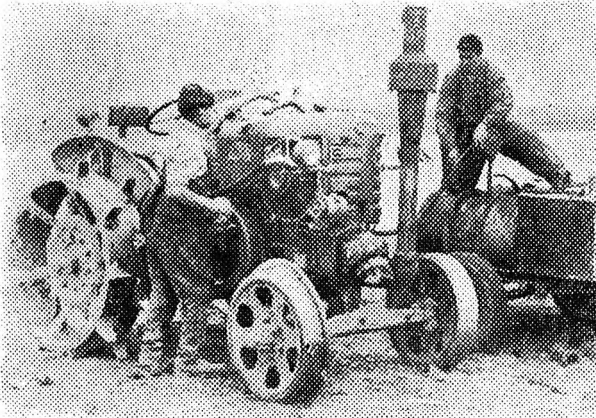
A megyei gépállomások versenyében élte került a Berettyóújfalui Gépállomás. Szombatra tavaszi tervét közel 107 százalékkal teljesítette. Nem nagyon maradt el mögötte a Polgári Gépállomás, mert tavaszi tervét 105 százalékra teljesítette. A rizstelepeken jó munkát végezték a Kabei Gépállomás. Elvégezte a szántást ugyanúgy a Balmazújvárosi Gépállomás is. A rizsvetés is gyorsul. A megyében már közel 4000 holdon vetették el a rizst. A rizstelepek munkájánál lemaradt a Hajdúnánási Gépállomás, a szántásnak csak 60 százalékát végezte el.

AZ ANGYALHÁZI DIADAL

A Hortobágy folyó partján a szeszélyes áprilisi szél haragos hullámokat sodor. A dróthoz kötött vascsónak remegve ring a szennyes-sárga vizen. Haragos a Hortobágy, mert zúdul rá a Tisza vize. Töltik szaporán medrét, hogy legyen vize bővebben a már megépült rizstelepek bevetett földjeinek elárasztásához.

Az angyalházi részen a száradó poros sziken itt ott kőszertű gomolyok kavarganak az ég felé. Minden gomolyból tampa döbörgés zaja zúdul a folyó felé.

Közelebb mentünk. Láttuk, hogy a száradó szik nehéz, sűrűre pora kavargja körül a rizstelepeket szántó traktorokat. Vastagon ül ez a por emberen és gépen, de fárhadhatatlanul dübörögnek a gépek, s a fiatal hajdúszoboszlói traktorosok, mintha oda lennének növe a traktor nyergé-

Tankoi a traktor a Hortobágy partján.

hez, csak egyre tűzik a gépet. Sietni kell nagyon. Megfogadták, hogy április végére földbe kerül a vetőmag az 1200 holdas angyalházi rizstelepen.

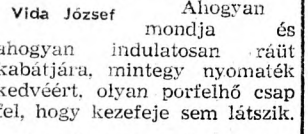
Az egyik termelészvetkezet tag megérkezőbb esetet mondott el.

Igy kezdte a szót: — Úgy gondolom, hogy a megyei tanácsból jart itt az egyik dolgozó fényképezőgéppel. Sürgött, forgott a gépek körül. Fényképezgetett. Hát egyszer csak, amint nézi a gépen át a szántást, megindult a talpa alatt a föld. Bokán felül sülydött a lekavarszerű sárba. Látszott rajta, hogy meghökkent. Amikor megállt fényképezni, száraz, kemény volt a föld, de, hogy tartósan állt a föld, a vékony száraz réteg betört, mint a jég és sülydött lefelé a sárhoz. Ilyen ravasz ez a hortobágyi talaj, itt a nagy víz szomszédságában.

A vállalás beesület dolga

Vida József traktoros, aki a szoboszlai Alkotmány Termelőszövetkezet 49 holdas rizstelepet szántja így mondja:

— A vállalás beesület dolga. Már bennem van 20 hold szántás, no meg néhány kilométerrel arább végzett 100 hold tárcsázása. Érzem, hogy kemény a munka, de hát tudja, a vállalás az beesület dolga. Itt május 1-re földbe kerül a mag, ha a feleséget eszik is!

Ahogyan és ahogyan indulatosan ráit kabátjára, mintegy nyomaték kedvéért, olyan porfelhő csap fel, hogy keze feje sem látszik.

Ilyenek ezek a traktorosok, akik az angyalházi részen a Hortobágy folyó partján viaskodnak a nehézségekkel, azért, hogy több száz mázsa rizst adjon a hortobágyi hátrászl.

Felváltva dolgoznak. Itt nem pihen a gép, kihozzák belőle mindazt, amit csak lehet. Reggel, délelőtt, este, vagy hajnalban egyformán hangzik a pusztán a munka zaja. Fárhadhatatlanok. Szívósak és kemények. Szembeneztek a nehézségekkel és legyűrték azokat. Ha nem volt ivóvíz, hát az se baj. Megsűrített a Hortobágy vizét. Ha eljött a dél, a pihenésben lévő traktoros kijött a nádkunyhóból — mert ilyen itt a lakás — és tüzet rakott a folyó partján. Bográcsban főzte a paprikás-

szákokat. — Tudja-e mi van benne? Dunkhan Sali rizs, ebből vetjük be a 49 holdas rizstelepet. Ahogy mutatja, és ahogyan a fejével int a rizstelepel irányába, érződik, hogy gazdának érzi magát. Valóban úgy is van, tulajdonosa ő többi társaival együtt ennek a rizstelepeknek, de mindannak, ami

Megindult a föld a talpa alatt

Az egyik termelészvetkezet tag megérkezőbb esetet mondott el.

Igy kezdte a szót: — Úgy gondolom, hogy a megyei tanácsból jart itt az egyik dolgozó fényképezőgéppel. Sürgött, forgott a gépek körül. Fényképezgetett. Hát egyszer csak, amint nézi a gépen át a szántást, megindult a talpa alatt a föld. Bokán felül sülydött a lekavarszerű sárba. Látszott rajta, hogy meghökkent. Amikor megállt fényképezni, száraz, kemény volt a föld, de, hogy tartósan állt a föld, a vékony száraz réteg betört, mint a jég és sülydött lefelé a sárhoz. Ilyen ravasz ez a hortobágyi talaj, itt a nagy víz szomszédságában.

Dunkhan Sali a nádrakás tövében

Jeges Károly termelészvetkezet tag büszkén mondja: — Nézzén csak ide — s mutatja a kunyhó melletti nádrakásnál az egymásra rakott

Jó jövedelmet biztosít az üszőhizlalás!

Termelészvetkezetek, dolgozó parasztok értéksítéséké hízalva a tenyésztésre alkalmasan üres üszőket.

LEKÖTHETŐ: 50—280 kg súlyú ósra alkalmos — üres üsző, 18 hónapos korig.

TARTÁSI IDŐ: 4—18 hónap.

ÁTVÉTELI ÁRAK: 350 kg súlytól legalább II. oszt. minőségben 8—12 Ft.

ELŐLEG: 300 Ft.

Bővebb felvilágosítást ad az Állatforgalmi Vállalat helyi megbízottja.

Virágpalánt

A Hajdúszoboszlói Közgazdálkodási Vállalatnál VIRÁG: agarátum, begónia, ezalvia, lanna, petúnia, lobélia, ószi-róza és minden nyári

Konyhakerti palántok: paradicsom, paprika, zeller, káposzta, kárisfű, kelkóposzta palántok minden mennyiségben napl óron kaphatók. Megrendelhető levelben és telefonon. Telefon: 53.

Éttermi és cukrászati felszolgálókat

a nyári idényre alkalmazunk. Továbbá alkalmazunk felszolgálókat a nyári idényben szombati és vasárnapi napokra. Jelentkezni lehet Debreceni Vendéglátó Vállalat központjában. Róza u. 3.

A Néplap RÁDIÓMŰSORA

VASARNAP

APRILIS 22.

KOSSUTH-RÁDIÓ. 4.30—8: Néplap zene. 7.55: Reggeli zene. Közben: 7: A Szabad Nép mai vezércikke. 7.50: Műsorismertetés. 8: Hírek. 8.15: Egy falu — egy nőt. 9: Zenés felvétel. 10: Vasárnapi versek. 10.10: Agit prop. műsor. 11: Negyedik zenei mérlegünk. 12: Hírek. 12.15: Jó ebédhez szól a nót. 13: Az építő kommunizmus nagy országában. 13.40: Rádiólexikon. 14.15: Szimfónikus zene. 15.30: Egy hét a külpolitikában. 15.45: Szív küldi szívnek szívesen. 16.20: Kínesei Kalendárium. 17.20: Hírek. 17.30: Helyszíni közvetítés hajdúki laberrató-működéséről. 18.20: Táncczene. Közben: Sporthíradó. 19.05: A Kreml toronyórája. Szimf. Közben: 19.54: Jó éjszaka! Gyerekek! 20: Esti Híradó. 20.20: A színház közvetítés folytatása. 22: Hírek. 22.10: A vasárnapi sportja. 23: Hangverseny.

PETŐFI-RÁDIÓ. 8: Könyv dalok. 8.30: Evangélius vallásos felőra. 9: Operatársulat. 9.30: Hírek. 9.45: Műsorismertetés. 10.10: Szív küldi szívnek szívesen. 11: Nagy karmesterek. 12.30: A világirodalom humora: Bocaccio két novellája. 13: Művészelemek. 14: A Rádió Gyermekszínháza. 14.40: Vidám kórusok. 15: Elmés műsorok. 15.30: Szórakoztató műsorok. 16: Szimfónikus zene. 17: Angol népdalok. 17.25: Bach-organum. 18: Edes szerelem. Versek és dalok. 18.40: Operatársulat. 19: Muzsikáló szerelem. 20.35: Táncczene. 21.30: Operatársulat. 22: Erkel Ferenc operái.

pi zene. 21: Kislátó. 22: Hírek. 22.10: Tíz perc külpolitika. 22.25: Verdes Requiem.

PETŐFI-RÁDIÓ. 7—11.57: Azonos a Kossuth-rádió műsorával. 11.57: Műsorzárás. 13.50: Idegennyelvű világhíradó. 14: Operatársulat. 14.15: Utóór-híradó. 14.35: Operatársulat. 15.10: Emlékezés Zalka Mária téra. 15.30: Népdalok. 16.10: Ajánló. 16.30: Műsorzárás. 17.10: Éjszakai műsor nagy országában. 17.40: Operatársulat. 18.10: A Gyermekek műsora. 18.30: Rádiógyermek. 19.30: Irodalmi jegyzetek. 20: Filmmzene. 21: Lapszemle. 21.10: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK

APRILIS 23.

KOSSUTH-RÁDIÓ. 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. 4.35—8: Vidáman frissen. Zenés műsor. Közben: 4.50: Időjárás. 5: Falurádió. 6: Hírek. 6.05: Falusi híradó. 6.40: Színházak és mozok műsora. 6.59: Időjárás. 7: A Szabad Nép mai vezércikke. Hírek. Időjárásjelentés. 7.45: Napfény. 7.59: Időjárás. 8: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. 8.08: Technikai szünet. 8.10: Néplap zene. 8.40: Hangverseny. 9.20: A hű királykisasszony. Népmese. 9.40: Enckar. 10: Hírek. 10.10: Rádiógyermek. 11: Válaszolunk hallgatóinknak. 11.15: Fűvészek. 11.30: Versek. 12: Hírek. 12.10: Kórusok. 12.30: Operatársulat. 13: Falusi híradó. 13.15: Néplap zene. 14: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.15: A Rádió Gyermekszínháza műsora. 14.30: Az Ifjúkori Rádió műsora. 15: Hírek. 15.10: Nagy magyar ebédhöz: Szini Gyula. 16: Az építő kommunizmus nagy országában. 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. 17: Hírek. 17.10: Táncczene. 17.38: Kamarazene. 18: Ifjúk. 18.30: Népdalok. 18.50: Műsorzárás. 19: Esti Híradó. 20: 22.15: Könyv zene. 23.15: Régi magyar dalok és népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ. 7—11.57: Azonos a Kossuth-rádió műsorával. 11.57: Műsorzárás. 13.50: Idegennyelvű világhíradó. 14: Hangverseny. 15.10: Egy falu — egy nőt. 15.40: Gyermekzene. 16: Lapszemle. 16.10: Éjszakai műsor. 16.30: Magyar színi. 17.30: Dalok. 17.45: A Vilámszínház műsora. 18: Vilámszínház műsora. 18.20: A magyar irodalom története. 19: Filmmzene. 19.45: Táncczene. 20.50: A hét aranyérem. 21.10: Népdalok, csárdások. 21.40: Sporthíradó. 22: Zenekar hangverseny.

PÉNTEK

APRILIS 27.

KOSSUTH-RÁDIÓ. 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. 4.35—8: Vidáman frissen. Zenés műsor. Közben: 4.50: Időjárás. 5: Falurádió. 6: Hírek. 6.05: Falusi híradó. 6.40: Színházak és mozok műsora. 6.59: Időjárás. 7: A Szabad Nép mai vezércikke. Hírek. Időjárásjelentés. 7.45: Napfény. 7.59: Időjárás. 8: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. 8.08: Technikai szünet. 8.10: Néplap zene. 8.40: Hangverseny. 9.20: A hű királykisasszony. Népmese. 9.40: Enckar. 10: Hírek. 10.10: Rádiógyermek. 11: Válaszolunk hallgatóinknak. 11.15: Fűvészek. 11.30: Versek. 12: Hírek. 12.10: Kórusok. 12.30: Operatársulat. 13: Falusi híradó. 13.15: Néplap zene. 14: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.15: A Rádió Gyermekszínháza műsora. 14.30: Az Ifjúkori Rádió műsora. 15: Hírek. 15.10: Nagy magyar ebédhöz: Szini Gyula. 16: Az építő kommunizmus nagy országában. 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. 17: Hírek. 17.10: Táncczene. 17.38: Kamarazene. 18: Ifjúk. 18.30: Népdalok. 18.50: Műsorzárás. 19: Esti Híradó. 20: 22.15: Könyv zene. 23.15: Régi magyar dalok és népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ. 7—11.57: Azonos a Kossuth-rádió műsorával. 11.57: Műsorzárás. 13.50: Idegennyelvű világhíradó. 14: Hangverseny. 15.10: Egy falu — egy nőt. 15.40: Gyermekzene. 16: Lapszemle. 16.10: Éjszakai műsor. 16.30: Magyar színi. 17.30: Dalok. 17.45: A Vilámszínház műsora. 18: Vilámszínház műsora. 18.20: A magyar irodalom története. 19: Filmmzene. 19.45: Táncczene. 20.50: A hét aranyérem. 21.10: Népdalok, csárdások. 21.40: Sporthíradó. 22: Zenekar hangverseny.

SZOMBAT

APRILIS 28.

KOSSUTH-RÁDIÓ. 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. 4.35—8: Vidáman frissen. Zenés műsor. Közben: 4.50: Időjárás. 5: Falurádió. 6: Hírek. 6.05: Falusi híradó. 6.40: Színházak és mozok műsora. 6.59: Időjárás. 7: A Szabad Nép mai vezércikke. Hírek. Időjárásjelentés. 7.45: Napfény. 7.59: Időjárás. 8: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. 8.08: Technikai szünet. 8.10: Néplap zene. 8.40: Hangverseny. 9.20: A hű királykisasszony. Népmese. 9.40: Enckar. 10: Hírek. 10.10: Rádiógyermek. 11: Válaszolunk hallgatóinknak. 11.15: Fűvészek. 11.30: Versek. 12: Hírek. 12.10: Kórusok. 12.30: Operatársulat. 13: Falusi híradó. 13.15: Néplap zene. 14: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.15: A Rádió Gyermekszínháza műsora. 14.30: Az Ifjúkori Rádió műsora. 15: Hírek. 15.10: Nagy magyar ebédhöz: Szini Gyula. 16: Az építő kommunizmus nagy országában. 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. 17: Hírek. 17.10: Táncczene. 17.38: Kamarazene. 18: Ifjúk. 18.30: Népdalok. 18.50: Műsorzárás. 19: Esti Híradó. 20: 22.15: Könyv zene. 23.15: Régi magyar dalok és népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ. 7—11.57: Azonos a Kossuth-rádió műsorával. 11.57: Műsorzárás. 13.50: Idegennyelvű világhíradó. 14: Hangverseny. 15.10: Egy falu — egy nőt. 15.40: Gyermekzene. 16: Lapszemle. 16.10: Éjszakai műsor. 16.30: Magyar színi. 17.30: Dalok. 17.45: A Vilámszínház műsora. 18: Vilámszínház műsora. 18.20: A magyar irodalom története. 19: Filmmzene. 19.45: Táncczene. 20.50: A hét aranyérem. 21.10: Népdalok, csárdások. 21.40: Sporthíradó. 22: Zenekar hangverseny.

SZERDA

APRILIS 25.

KOSSUTH-RÁDIÓ. 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. 4.35—8: Vidáman frissen. Zenés műsor. Közben: 4.50: Időjárás. 5: Falurádió. 6: Hírek. 6.05: Falusi híradó. 6.40: Színházak és mozok műsora. 6.59: Időjárás. 7: A Szabad Nép mai vezércikke. Hírek. Időjárásjelentés. 7.45: Napfény. 7.59: Időjárás. 8: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. 8.08: Technikai szünet. 8.10: Néplap zene. 8.40: Hangverseny. 9.20: A hű királykisasszony. Népmese. 9.40: Enckar. 10: Hírek. 10.10: Rádiógyermek. 11: Válaszolunk hallgatóinknak. 11.15: Fűvészek. 11.30: Versek. 12: Hírek. 12.10: Kórusok. 12.30: Operatársulat. 13: Falusi híradó. 13.15: Néplap zene. 14: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.15: A Rádió Gyermekszínháza műsora. 14.30: Az Ifjúkori Rádió műsora. 15: Hírek. 15.10: Nagy magyar ebédhöz: Szini Gyula. 16: Az építő kommunizmus nagy országában. 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. 17: Hírek. 17.10: Táncczene. 17.38: Kamarazene. 18: Ifjúk. 18.30: Népdalok. 18.50: Műsorzárás. 19: Esti Híradó. 20: 22.15: Könyv zene. 23.15: Régi magyar dalok és népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ. 7—11.57: Azonos a Kossuth-rádió műsorával. 11.57: Műsorzárás. 13.50: Idegennyelvű világhíradó. 14: Hangverseny. 15.10: Egy falu — egy nőt. 15.40: Gyermekzene. 16: Lapszemle. 16.10: Éjszakai műsor. 16.30: Magyar színi. 17.30: Dalok. 17.45: A Vilámszínház műsora. 18: Vilámszínház műsora. 18.20: A magyar irodalom története. 19: Filmmzene. 19.45: Táncczene. 20.50: A hét aranyérem. 21.10: Népdalok, csárdások. 21.40: Sporthíradó. 22: Zenekar hangverseny.

Vannak az irodalom nagy klasszikusai amelyek szinte elhagyhatatlanok, sőt magukba szerzőjük személyét, többi műveit. Ilyen Quijote, a világirodalom legnagyszerűbb regénylegmaradandó műve — hiszen az irodalomnak is nagy segí klasszikusa ez. Jöte alakja egyfajta megatartás örökérvényű képét emelkedett, nyugott a legtöbb nyelven is a „sz harc” és hasonló k alakjában, amde máris irórl, küzdelmes munkásságáról alig lamit a legtöbb olv mára Cervantes nev Quijotét jelenti, sebet. Kötelesség há Cervantesre is emlí s erre a nemzetközi galom tavalyi Cerv utak” az író halál évfordulója újabb a

1547-ben született, ragadt spanyol kisle lódból. Apja sebez, den iparkodása ell szegény ember mar végig, akárcsak ma Miguel Cervantes d ra. Hiába emelked hírig még életben, kísérője marad a n Don Quijote-ja írása — így tudjuk — m di vagyona egy táb egy asztal, egy szék, öcska utláda.

Már pályakez mellette szögdi k rencse. Alig, hogy leli az irodalmi sil szerencsétlen párk kezében menekülni rájából. Olaszországi riát járja, mint zso

Tolnáról indult gyűszű felé. Ahogy Tolna szelére a dél hajlatban rom és ro után. Ez a látvány o volti számomra. Toln se — szerencsés kisebük — teljesen hevert. Ahogy elhagy séget visszanezni sz ís merek. Ahogy a hidján recseg alatt re, azt mondja az e veszedős aki kis erre az útra:

— Jól néz meg e hidat, ahol most meg hány ahe tit meg magasan víz folyt a — S utána — mutal etre, amely a hidon sen kiből van — an nak az ablaka pedt szott ki a vízből.

Ez a ház szilárd látszik rajta a víz. A melléképületei és romokban hever. A és téglalapúlet és a birt a veszedelm

Három honvédtisz egy százados, egy és egy hadnagy — m és arvizvédelem hót ketk ék elbeszéltek letrni most itt nem sen róluk más hely irtak már. De nem a sok honvéd és tis helytőlalásról, önt ról, katonái és szat suk érelyeiről rész szelni, amelyre az lem: idején olyan sz mint az életre. Es n két ember, hanem közegek életét m meg a pusztító ar lemmei szemben is

A bogyszló úton haladunk, am tején a makadám felzárk, mintha n szörták volna ide. szem ellát a hajlé és víz mindenfelé. zó országát képzeli el. A partos föl vagyis a „szigetek nek hajladoznak, a ngik, máshol zöld. Érdekes nem pállot ási vízvnyomás al és az árpa zödel. 60%, nehezen, de a

CERVANTES

Vannak az irodalomnak olyan nagy-klasszikus művei, amelyek szinte elhomályosították, sőt magukba olvasztják szerzőjük személyét, emlékeit, többi műveit. Ilyen a Don Quijote, a világirodalom egyik legnagyobb regénye, egyik legmaradandóbb szatírája. Legtöbbünk már gyermekkorában megismerkedik ezzel a művel — hiszen az ifjúsági irodalomnak is nagy népszerűsége klasszikus ez. Don Quijote alakja egyfajta emberi magatartás örökérvényű jelképévé emelkedett, nyomot hagyott a legtöbb európai nyelvben is a „szélmalom-harc“ és hasonló kifejezések alakjában, amde magáról az íróról, küzdelme életéről, munkásságáról alig tud valamit a legtöbb olvasó: számára Cervantes neve a Don Quijotét jelenti, semmi többet. Kétszázötven hat magára Cervantesre is emlékezünk, s erre a nemzetközi békefogalom tavalyi Cervantes-éve után az író halálának 340. évfordulója újabb alkalom.

1547-ben született, földhözragadt spanyol kisnemes családból. Apja sebész, aki minden iparkodása ellenére is szegény ember marad élete végéig, akárcsak majd fia, Don Miguel Cervantes de Saavedra. Hiába emelkedik a világhír megelégedésben, örökös kiserője marad a nélkülözés. Don Quijote-ja írása idején — így tudjuk — minden földi vagyona egy tábori ágy, egy asztal, egy szék és egy ocska üllő.

Már pályakezdeénél melleje szegődik a balszerencse. Alig, hogy megízleli az irodalmi sikert, egy szerencsétlen párba kötve kezében menekülnie kell hazájából. Olaszországot, Flandriát járja, mint zsoldos, részt

vesz számos ütközetben, majd a lepantói csatában súlyosan megsebesül. De béna balkarjával is folytatja a harcot, a katonaeletet: kalandvágy, s a barbár török elleni gyűlölet futi. Amikor végre hazaindul Spanyolországba, a tengeren mór kalózok elfogják, s öt évig raboskodik Észak-Afrika forró ege alatt.

Végre hazatérhet, de ott is csak nélkülözések és szenvedések várnak rá: szerencsétlen házasság, robot a megélhetésért, börtönök. Rekviráló biztos lesz: adószedő, finánc és végrehajtó egyszemélyben. Mily jellemző igazságszeretete, emberségére, hogy főként az egyházi és főnemesi birtokokat szorongatja a garabonbadással, nem a parasztokat. De jaj annak, aki a kor Spanyolországában újít hűz a hatalmasokkal! Ez a kegyetlen erőszakkal összeharcolt birodalom akkor — immár hanyatlásában — még irgalmatlanabb állam-szörnyvé torlult: birtokai, hatalma, főbéri hierarchiája védelmében sorra vívja esztelen és népet végtelenség elnyomó háborúkat, s a belső elégedetlenséget ördögi terrortal fojtja vissza. A „szent“ inkvizíció csontváz-keze hosszú és mindenkit elérhet. Cervantest egyházi áttokkal sújtják, és szemszedett ürügyekkel többször is börtönbe vetik.

Micsoda teremő erőnek, mélységes hivatástudatnak kellett élnie abban az emberben, aki alkotni tudott ennyi szenvedés, ennyi szerencsétlenség közepette! Cervantes sorsa írja műveit: kitűnő novellákat, számos pompás szindarabot, páztorregényt, irodalmi paródiát — s végül, részben börtönében, főművét, a Don Quijotét. Szatíra ez, vérbeli szatíra, a világiro-

dalom egyik legragyobbb szatírája. Talán csak Swift Gullivere vetekszik vele rangban. Főhőse, a spanyol hét-szilvafás nemes, szenvedélyes lovagregény-olvasó. A lovagregény: az akkori idők ponyvaregénye. Tömegek silány szellemi tápláléka, s képtelen kaland-sorozatokat csak arra jó, hogy a közpökrö konzerválja az agyvelőkben. De szegény Don Quijote nem marad meg a lovagregények sugallta ábrándozásnál. Úgy akar élni, mint e regények hősei; s ezért roszdás páncélt ölt — már tudnillik olyat, amelyet szegényesége megenged neki —, ócska fából és pappendekből lovagi sisakot eszkalál magának, felkap egy kivénhedt géb határa, s sarkában hű fegyverhordozójával, a szarmháton baktató, csillapíthatatlan étvágyú, paraszti ösmurorú és valóság-érzékű Sancho Panzával kiindul a világra, hogy lovagi küzdelmekben szolgálja választott hölgye, Dulcinea nagyobb dícsőségét — akit tenyeres-talpas parasztleányból álmod fennkölt váruornóvé. Lovagázzint magát a várurnak, nézett falusi kocsmárossal, megrohamozza a mesei óriásoknak vélt szélmalmokat, az ellenséges hadseregek nézett juhnyáját — de hát ki is győzné furcsábbal furcsább kalandjait felsorolni, amelyek oly érdekfeszítő olvasmányt teszik azt a művet minden időben. A világ azonban nem hagyja magára erőszakolni a lovagregények által sugallt életformát, s örökösön visszatérő elagyabugyálásokkal igyekezik bebizonyítani az „elmés-nemes“ lovagnak, hogy eszméi elavultak, törekvései hőbortosak. Ő azonban konokul kergeti céljait, míg

végül hirtelen mégis összeroppan, s belátja küzdelme hiábavalóságát.

Az író elsősorban korához szól Don Quijote példázatával: egy középkorba rögződött társadalmat ébresztget. De szől más korokhoz is: a regény a haladni nem akarásnak, a haladásra képtelenségnek más korokra is érvényes szatírája. Ám nemcsak ezért örökéletű klasszikus. Kegyetlenül gúnyos leckéjét nem embergúnylót, hanem megvetés diktálja, hanem éppen mélységes humanizmus. Don Quijote nem egyszerűen csak és nem mindenkiben örült. Az olvasó nemcsak kineveti, hanem meg is könyvezi sorsát: komédiája tragédiába fordul. Az író részvétet kísér furcsa hőst, érzéti, hogy bármennyire torzak is céljai, tisztalelkű, pártatlan bátor és következetes jellem ő, s amellet csupa jó szándék, s igazi nemesség. Don Quijote talán az egyetlen olyan lovag, aki szőszert is veszi a lovagi eszméket, s így azt is ami azokban igazi érték: valóban felkaparja az elnyomottakat, a gyöngéket. Hogy mást ne mondjunk: élete kockázatásával szabadít meg egy csapat rabszolgát. Cervantes szatírája tehát nemcsak a múlt ellentétét visszaalmodóra válog, hanem kora „realis“ embeire is: az önző, anyagias, kegyetlen társadalomra, amely jivár önzésével, könnyörtelenségével bohóccá és grúllté torzítja a tiszta és igaz jellemet.

Igy mutatja fel Cervantes a téholy mögött az értelmet, a torz mögött a nemeset, s ezzel vall — egy szörnyű kor mélyén — hitéről az emberben. Ebben áll mély humanizmus, s elsősorban ez a humanizmus az, amely nevét és művét a halhatatlannak sorában is az első közé emeli.

Julow Viktor

Szinpompás lesz az idei május 1

Pénteken ülést tartott a május 1 előkészítő operatív bizottság. A beszámolóból kiderült, hogy a tizenkettedik szabad május 1, a munkásosztály nagy ünnepe még szinpompásabbnak ígérkezik, mint az elmúlt esztendőben. A felvonuláson, mintegy 60 ezer munkás, dolgozó paraszt és értelmiségi vesz részt. A felvonulási útvonalakon, valamint a madlásra képtelenségnek más korokra is érvényes szatírája. Ám nemcsak ezért örökéletű klasszikus. Kegyetlenül gúnyos leckéjét nem embergúnylót, hanem megvetés diktálja, hanem éppen mélységes humanizmus. Don Quijote nem egyszerűen csak és nem mindenkiben örült. Az olvasó nemcsak kineveti, hanem meg is könyvezi sorsát: komédiája tragédiába fordul. Az író részvétet kísér furcsa hőst, érzéti, hogy bármennyire torzak is céljai, tisztalelkű, pártatlan bátor és következetes jellem ő, s amellet csupa jó szándék, s igazi nemesség. Don Quijote talán az egyetlen olyan lovag, aki szőszert is veszi a lovagi eszméket, s így azt is ami azokban igazi érték: valóban felkaparja az elnyomottakat, a gyöngéket. Hogy mást ne mondjunk: élete kockázatásával szabadít meg egy csapat rabszolgát. Cervantes szatírája tehát nemcsak a múlt ellentétét visszaalmodóra válog, hanem kora „realis“ embeire is: az önző, anyagias, kegyetlen társadalomra, amely jivár önzésével, könnyörtelenségével bohóccá és grúllté torzítja a tiszta és igaz jellemet.

500 liter palackozott minőségű bort visz ki a Nagyerdőre, az ünnepély színhelyére. A két játékpavilonban a vállalat több százezer forint értékű biszu-bazar és fotóalkalmatosságokat, ezenkívül a gyermekek részére mintegy tízezer darab légömböt, s több mint 1500 labdát.

Gazdag lesz az erdőn a program. A Szabadtéri Színpadon és az Építők sporttelepén a felvonulás után egész nap tart a kultúrnap, amelyen a Csokonai Színház művészei mellett a Zeneiskola tanárai és tanulói mellett fellépnek az üzemek ének- és színtársulatjai is. A nagyerdei Stadionban a délutáni órákban ezer iskolás szinpompás tornagyakorlatot lesz, ezenkívül labdarúgó-mérkőzés a különböző sportágás bemutatói.

Május elsején este az MNDSZ, a városi tanács népművelési osztálya, a DISZ és a népfőnökség, közösen rendez a nagyerdei strandfürdőben.

A városban sem lesz hiány május 1-én. 32 százalékkal több hús lesz az üzletekben, mint előtte bármikor. Ugyanakkor április 28-án Debrecen napi kenyérszükségletét is felelelnek, s 29-én már kétszer annyi kenyeret sütnék a debreceni kenyérgyárak, mint általában szoktak. Biztosítva lesz az ünnepek alatt megfokozottabb mértékben a város zsiar, vaj, burgonya, tojás, cukor, margarin stb. ellátása is. Lisztből mintegy 12 vagonnal áll a vásárlók rendelkezésére.

Az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat is felkészült már május 1-re. Őt pavilont épít az erdőn, amelyben eddesség, trafik, csemegeáru és sütemény lesz. Ezenkívül a vállalat két játékpavilont is készít. Az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat 3000 kiló kukorikát, eddesség és kekszfélt, 15 ezer darab péksüteményt, ezer kiló kenyert, 300 kiló páros kolbászt, ezer liter hordós sört, 30 ezer forint értékű trafikárut, 2000 darab friss cipőt, 300 kiló virsli, 500 kiló felvágottat és mintegy

Árvíz után

AHOGY A SZEMTANU LÁTTA

Tolnárról indultam Boggyiszló felé. Ahogy kiértem Tolna szélére a déli fekvésű határon rom és rom egymás után. Ez a látvány döbbenetes volt számomra. Tolna egy része — szerencsére csak a kisebbik — teljesen romokban hevert. Ahogy elhagytam a községet visszanezni szinte nem is merek. Ahogy a Holt-Duna hidján recseg alattunk a kerek, azt mondja az egyik honvédszázados aki kiser engem erre az útra:

— Jól nézd meg elvtárs ezt a hidat, ahol most megüünk. Nehány hete itt fél méter magasban víz folyt a hid felett. S utána — mutat egy épületre, amely a hidon és a töltésen kívül van — annak a házának az ablaka pedig nem látzott ki a vízből.

Ez a ház szilárdan áll, de látszik rajta a vízszint jegye. A melléképületet és a kerítés romokban hever. A ház beton és téglalapú és ezzel nem bírta a veszedelem sem. Három honvédszázados kiser — egy százados, egy főhadnagy és egy hadnagy — mindhárom az árvízvédelem hősei. Amiket ők elbeszéltek nekem, azt leírni most itt nem lehet, hiszen rólok más helyen sokat írtak már. De nem is akarok a sok honvéd és tiszt elvtárs helytállásáról, önfeláldozásáról, katonai és szakmai tudásuk erényeiről részletesen beszélni, amelyre az árvízvédelem idején olyan szükség volt, mint az életre. Es nem is egy-két ember, hanem falvak és községek életét mentették meg még a pusztító árvízveszedelemmel szemben is.

A boggyiszlói országúton haladunk, amelynek tetején a makadám kövek úgy feladtak, mintha most frissen szórták volna ide. Ameddig a szem ellát a határokban víz és víz mindenfelé. Az Ezerné országút kepelem magam elé. A partos földdarabokon, boggyis a „szigeteken“ parasztlak hajladoznak, munkálkodnak, máshol zöldell a vetés. Érdekes nem pállott ki az őriási víznyomás alatt. A búza és az árpa zöldell, igaz foltozott, nehezen, de növekszik és

hossa, jelzi a reményt. Itt is, ott is, összedől egy tanya, amott, a kövesút menti árokban egy deszkából ácsolt tyúkok felcsúszik az országutat szegélyező fak ágain mindennütt ott csüng, libeg, zizeg a szélben a pallóverés (a víz hozta giz-gaz, széna-szalma, csutkaszár). Szinte hihetetlen, de mégis igaz, hogy itt ahol most megüünk két és fél, három méter magas volt az ár... A köpésű kőzépén gyalogos csoportok haladnak Boggyiszló felé. Haza... Haza-e?! Hiszen nincs sokójuknak hova. De mégis haza a faluba, a portára, akkor is, ha ott nincs más, csak rom.

Boggyiszló az a község melyet legjobban sújtott a jeges áradat. A Duna elkeseredetten követelte vissza holt medrét, s ott feszegette legjobban a gátat, ahol valamikor kifordult az egyik ága, amely éppen Boggyiszlót folta körül. Nem volt mentés. Nem bírta az ostromot a köből rakott erős gát sem, sem az ember, sem a gép, s a mérhetetlen erejű jeges áradat kimentette a gát legerősebb részének egy 100 méteres darabját, mint ahogy az éles kés teszi ezt a térszében. Ugy, egy darabban a helyéről eltolta maga előtt, mintegy 150 méterre. Nem is tolt, hanem billentette azt a mérhetetlen kőtömeget s a 3 méter magas víz a sok száz tonnás jégtáblákkal esztve-sejtően robogott, maga előtt lehengerelve mindent, évszázados fákat metszett el, zúgva, pusztítva zúdult Boggyiszló felé. Ezt nem hitték a falubeliek. Nem félt emberek, nem félték a víztől, hiszen vízi emberek. Meg azt hajtogatták, hogy 1945-ben is volt nagy árvíz és mégis mindenki a helyén maradt.

Igen ám, de a hatóság idejében elrendelte a község kiürítését. A boggyiszlókat nem hitték a veszedelemben. Talán még saját szemüknek sem hitték s így következett a tragédia. A hatóság nemcsak elrendelte a kiürítést, a veszedelem közeledésének tudatában, hanem minden gazdasági udvarra három nagy tehergépkocsit állított be, amelyekkel minden embert, ingóságát, s

lábásjóságot biztonságba helyezhettek volna. Március 6-tól kezdve nemcsak az ár ellen kellett harcolni, a helyzetet pontosan ismerő vizügyi és műszaki hatóságoknak, haladnak Boggyiszló felé. Haza... Haza-e?! Hiszen nincs sokójuknak hova. De mégis haza a faluba, a portára, akkor is, ha ott nincs más, csak rom.

Két és fél méterrel magasabban állt most a víz, mint 1945-ben, másfél méterrel fenntebb, mint 1893-ban. Tehát a lapályban lévő házaknak még a kényeje sem látszott. Bentrekedt 3 teher- és egy személgépkocsi is, mert vált az utolsó pillanattig az emberekre.

S most már semmit, csak az embereket kell megmenteni. Fekete Jenő, a községi tanács elnöke, aki hatalmas tagbaszakadt férfi, s vele mintegy 30 boggyiszlói kommunista és tanácsos nem hagyták el a falut, még a hatóság utasítására sem. Igaz, ők is behúzódtak a tanácsháza épületébe, amely erős téglából való, de bent az épületben is lábszárig érő víz volt már. Ok vigyáztak a magukra is, de azért maradtak ott, hogy a vesztésre ítélt jószágok közül is megmentésük amit lehet. Téglalabakra gerendát, pallódeszkát raktak, s brigádokban felváltva éjjel, nappal járták a falut, keresztek, hosszába — persze ladikkal, motorosnakkal — hogy ahol élet van biztonságba tudják. De legtöbbször tehetetlenek voltak. Nem tudtak behatolni az istállóba, ahol a víz a szemöldökfáig ért. Nagyon sokszor szemük láttára jászolhoz kötte fulladtak meg a gyönyörű lovak, tehének, sertések, mert gazdáik éppen

csak pusztá életüket menthették meg. De Fekete Jenőék nem adták fel a harcot. Sok lovat, tehent, borjút, sertést hoztak vissza a pusztulástól. Az őriási tanácsház épületébe hordták össze a már fuldokló, vergődő állatokat. Még így is elpusztult a lábásjóság 20 százaléka.

S egy héttel ezelőtt, amikor ott jártam, már porzott a boggyiszlói utca. Lassan húzódik vissza a lakosság, bódultan, reménytelenül álldogálnak az emberek az elpusztult, összeomlott házak romjain. Nyenekek mondanak:

— Nem tudom visszaállítani úgy, ahogy volt, amíg élék ezt a portát.

A keserűség sírós, fojtogató, fáj az nagyon, ha egy élet munkáját pusztulni látja az ember. Úgy érzi mindjárt, hogy nincs már neki se istene, se hazája, úgy áll egyedül a világban, mint az újjam. Ha valóban így lenne, az a mostani tragédia egy életre szólna. Nem is egy életre, még a fiak is silynének ezt a pusztulást. De nem!... Csak a tanulság szóljon egy életre!..

S az az igazság, hogy nem állnak támasz nélkül ezek a dűsmokor emberek. Nem hagyta őket magára a haza, a nemzet s a barátok sem. A párt és kormány intézkedése, az ország segítő keze, dobogó szíve ha valahol érezhető, itt érzik, látszik. Jelen brigádokban felváltva éjjel, nappal járták a falut, keresztek, hosszába — persze ladikkal, motorosnakkal — hogy ahol élet van biztonságba tudják. De legtöbbször tehetetlenek voltak. Nem tudtak behatolni az istállóba, ahol a víz a szemöldökfáig ért. Nagyon sokszor szemük láttára jászolhoz kötte fulladtak meg a gyönyörű lovak, tehének, sertések, mert gazdáik éppen

Boggyiszlónak mintegy 3200 lakosa van, mintegy 80 százaléka már visszatért az embereknak (a gyermekek még üdülőknek valahol) s káprissal, ásvál, kapival kutatnak, keresnek a romok alatt, kajibákot építenek a porta egyik sar-

kában, míg a hajlék helyreáll. Őt hete már, hogy 20 tagból álló mérnökcsoport dolgozik Boggyiszló helyreállításáért. Köztük három debreceni is, akik a Tervező Irodától mentek oda. Persze először még nem építenek, hanem a romok tereszerű eltakarításáért foltyik a harc. Mert addig az újat építeni nem lehet. Felmértek azokat a házakat, melyek javítással, pótlással megmenthetőek. Hiszen nem kis munka vár itt a mérnökre, az építőmunkásra, a lakosságra.

Újjá, szebbé kell tennünk Boggyiszlót. Átrendezni az utcákat, egyenesíteni a házsorokat, s egy új, szebb községet kell kialakítani, hogy méltó legyen lakóhoz, akik takaros parasztok, akik híven őrzik külsőségükben is ősi szép szokásokat, a magyar népviseletet, amelynek szímet és ízet mi erre már el is felejtettük.

A mérnökcsoport három tagjával találkoztam, valamenyny fiatal lelkes férfiak. Budapestről jöttek ide. Szívetl lélekkel erőfeszítéseket tesznek, hogy a jó szándék, amely a dolgozó nép, a párt és a kormány részéről ismeretes, általuk, velük, vezetőségükkel meg is valósuljon. A budapesti Általános Építettervező Vállalat mérnökei, Palotás Dezső, Csögöla Ernő, Laborczy Miklós, papirtkereskekkel kezükben, fejükben újabb ötletekkel, jóindulattal járják a romos utcáso-rokat. Itt is, ott is megállnak, beszélgetnek az emberekkel, biztatást, kedvet igyekeznek varázsolni beléjük. Muto-gatják az új házak terveit. Tizenöt félelőb lehet válogatni. Minden károsult olyan területű lakást kap, amilyen az elpusztult volt. Egy-, két- és háromszobás, egészséges, korszerű, téglából épült házakba költöznek majd az emberek, de még a tél beállta előtt. Így szól a Minisztertanács határozata, s ennek érdekében minden erőt mozgósítani kell.

Az emberek persze még kételkednek, talán még szemüknek sem hisznek, míg nincs fedél a fejük felett. De hiszen a közeledő veszedelemben se hitték, nem hitték a nekik jót akaró hatóság figyel-

meztetésének s különösen a kiürítési rendeletnek, Tanulság ez, nagyon drága tanulság, amelyet hirtelen pénzösszegeben ki sem fejezhetünk.

De már itt van, s jön egy-más után a segítség, mint ahogy a veszedelemkor is ott voltak a honvédek, most is utasorokat szálltak meg már több mint 2 hete, s bonfák a romokat, mentik a mentenvalót, beépítik anyagot. A tanácsházaan búzát, ruhaneműt, pénzt osztanak, a szövetkezet udvarán illatos és izletes étel várja a hajléktalanokat, akiknek elpusztult élekmorájuk. S amikor ott voltam, három hajós kereste fel Fekete Jenőt, a tanácselnököt.

Elnök elvtárs, meghoztuk az első rakomány téglát, cse-repet és fát. Itt vagyunk kikötve a boggyiszlói révben. Akkor érkezett jelentés a tanácselnökhöz, hogy a szarvasi járásból is megérkezett a termelőszövetkezetek ajándéka: borjak, csikók, juhok, sertések várnak kirakásra. Olyan ez a Fekete Jenő elvtárs most, mint egy megtestesült józan-ság és higgadság. A keserű emberek jó szóval, itt-ott tréfával vigasztalja, s mindenről tud, ami történik ebben a felfordulásban.

Kell is ide a higgadság, de a segítség is minden oldalról. Hogy mennyire kell, azt igazán csak az tudná feljogni, aki ré-gig nézén ezt a pusztulást!..

En is elindultam a faluba — vagyis a romok között (hiszen 753 ház pusztult el), s beszélgettem az emberekkel. Inkább is én beszéltem, mert ők csak búsulnak, tének-láb-nak, kaparnak, kutatnak, hosszú ideig mozdulatlan szemekkel meredeznek a romokra, a tájra, s nem szólnak... Osszuk meg bánatukat, smítsuk le a keserű ránkotat homlokukról, segítsük a mosolyt és az édesded nevetést tolu-n ajkukra. Segítsünk nekik általában ezt a pusztulást, segítsünk mint eddig is tettük, de még többet, mert egyedül úgysem bírnák ki. Ide annyi emberségre van szükség, amit egy jószívű ország népe tud csak adni kö-zös jóakarattal!.. **FABIÁN S**

SPORT HIREK

DEBRECEN MAI SPORTMUSORA GYŐZT A D. VÖRÖS METEOR

Labdarúgás, Kínizsi pálya, 9 óra: D. Kínizsi-Derecskei Traktor...

Tornap délután a D. Vörös Meteor alacsonyívű küzdelemben...

1956 Április 22 Vasárnap

1870-ben született V. I. Lenin, 1756-ban halt meg Cserey Mihály...

MA DÖLELŐTT 9 órakor a III. kerületi tanács...

Asztalitenisz, Dohányipari tornaterme, fél 10 óra: D. Gárdal-

SOZOMBATON AZ NB I-BEN: BP. Honvéd-Bp. Kínizsi 2:1 (0:0).

VARHATÓ IDŐJÁRÁS: Délnyugat felől növekvő felhőzet...

A FAZEKAS MIHÁLY Gyakorló Gimnáziumban levő Tóth Árpád Irodalmi Múzeum...

Kézilabda, Nagyerdei Bástya pálya, fél 3 óra: D. Bástya-Bp. Vörös Lobogó OB I.

BP. Vasas-Szombathelyi Törökös OB, Népszáradon, 20 000 néző...

A PEDAGÓGUS SZAKSZERVEZET Kulturthona (Bethlen u. 14.)...

A SZABADEGYVETEM HÍREI: A Fazekas Mihály Szabadegyetem...

Kosárlabda, Törökös pálya, fél 10 óra: D. Honvéd-D. Haladás (1).

Rövid sporthírek: A debreceni labdarúgó-játékosok...

XX. PÁRTKONGRESSZUS anyaga eredeti és magyar nyelven...

SZINHÁZI MŰSOR: Ma 3-ór és 7-ór Zsuzsi. Kedden és szerdán 7-ór Hamlet.

CSEHOSZLOVÁKIA-BRAZILIA 0:0. Prágában szombat délután 30 000 néző előtt került sor...

MOZI MŰSOR: VIG: ma fél 2, háromnegyed 4, 6 és egyenyed 9 órakor...

ÁLLANDÓ BABSZINHÁZ: Kossuth u. 51. Szombaton délután 4 órakor...

SULFAROL és a SULFAROL T: az almafajlisztharmat ellen hatásos védezőszer.

Állami vállalatok, kisipari szövetkezetek, földművelészetek, termelőszövetkezetek

Gépek, szerszámok, műszerek és egyéb műszaki berendezések beszerzésére fordulójanak a műszaki Bizományi Vállalatok...

Komló szénbányába csilléseket: Tiszapalkonyára, Kazincbarcikára, Debrecenre építési munkákat...

Bányamunkára a Borsodi és Özdli Szénbányászati Tröszt részére keresünk segédmunkásokat

Állami vállalatok, kisipari szövetkezetek, földművelészetek, termelőszövetkezetek

Gépek, szerszámok, műszerek és egyéb műszaki berendezések beszerzésére fordulójanak a műszaki Bizományi Vállalatok...

Komló szénbányába csilléseket: Tiszapalkonyára, Kazincbarcikára, Debrecenre építési munkákat...

Bányamunkára a Borsodi és Özdli Szénbányászati Tröszt részére keresünk segédmunkásokat

KIFOGÁSTALAN állapotban levő -fontosabb sportkocsik, fény, zománcozott asztaltűzhely és sőtékek...

ELADÓ, egymászs tizenöt méter, Darabos 30. BEBÉLŐGÉRTŐCÉRA 18...

PRIMA kövér sertés eladó, Csörös u. 23. BEBÉLŐGÉRTŐCÉRA 18...

ELADÓ Árpád tér 47. sz. csúszdái ház. Megtekinthető 9-11 óra.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

ELADÓ egy 100-es sorló-kalápcos Csepel. Rer-tész utca 3.

Anyakönyvi hírek

Születések: Papista János Hajdúhadházi, Mihály; Szulycsik Imre Nyíradony, Bék;

Használd növényvédőszereseket!

Almamoly, répabarkó és egyéb rágókártékot irtására használj DARSIN-t,

Hungária Matador Agritox

porozszer jól bevált rovar-irtó a szántóföld rovarkártékai ellen.

SULFAROL és a SULFAROL T

az almafajlisztharmat ellen hatásos védezőszer.

Spritz-Cupral-t

a peronoszpora és varasodás ellen használjuk.

PÁRTHÍREK

VÁROSI PÁRTBIZOTTSÁG HÍREI

SZKP I. évfolyam. (Bodó ötv. társ által vezetett konferencia)

Munkásokat keresnek

GÉPESZTECHNIKUS: komoly gyakorlati energikus munkások...

DEBRECENI TANÁCS

Vállalati fénvetható gyártásban gyakorlati szakmunkásokat...

KÖZPONT

- 1. Eljen május harcos ünnepe... 2. Eljen a világ a béke megőrzéséért... 3. Eljen a kommuné nép... 4. Dicsőség a világhősi hősiességnek... 5. Eljen a Szovjetunió... 6. Forró üdvözlés... 7. Üdvözlés a népi... 8. Eljen a szociális... 9. Eljenek India, tom és a többi... 10. Eljen a világ mozgalma!... 11. Eljenek a népi... 12. Testvéri üdvözlés... 13. Forró üdvözlés... 14. Eljen a kül... 15. Eljen a harc... 16. Munkások, de... 17. Eljen a me... 18. Eljen a népi... 19. Magyar dol... 20. Munkások, de... 21. Szencsáták h... 22. Kohászati dol... 23. Gépipari dol... 24. Könyv és... 25. Építési határidő...

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

VÁROSI PÁRTBIZOTTSÁG HÍREI

SZKP I. évfolyam. (Bodó ötv. társ által vezetett konferencia)

Munkásokat keresnek

GÉPESZTECHNIKUS: komoly gyakorlati energikus munkások...

DEBRECENI TANÁCS

Vállalati fénvetható gyártásban gyakorlati szakmunkásokat...

KÖZPONT

- 1. Eljen május harcos ünnepe... 2. Eljen a világ a béke megőrzéséért... 3. Eljen a kommuné nép... 4. Dicsőség a világhősi hősiességnek... 5. Eljen a Szovjetunió... 6. Forró üdvözlés... 7. Üdvözlés a népi... 8. Eljen a szociális... 9. Eljenek India, tom és a többi... 10. Eljen a világ mozgalma!... 11. Eljenek a népi... 12. Testvéri üdvözlés... 13. Forró üdvözlés... 14. Eljen a kül... 15. Eljen a harc... 16. Munkások, de... 17. Eljen a me... 18. Eljen a népi... 19. Magyar dol... 20. Munkások, de... 21. Szencsáták h... 22. Kohászati dol... 23. Gépipari dol... 24. Könyv és... 25. Építési határidő...

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja